

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สถาบันพัฒนาที่ดินภูเก็ต สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๑ โทร ๐ ๗๖๖๘ ๕๒๕๘

ที่ กษ ๐๘๑๘.๐๖/๓๖๗

วันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๙

เรื่อง ขอส่งสรุปบทเรียนรอบที่ ๒/๒๕๖๙ หลักสูตร หลักการจริยธรรม ธรรมาภิบาล และข้อกฎหมายในการ
ประยุกต์ใช้ AI

เรียน ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาที่ดินภูเก็ต

ตามที่กรมฯ ได้กำหนดตัวชี้วัดระดับบุคคลด้านการพัฒนาความรู้ นวัตกรรมร้อยละ ๕ และต้องมีการ
สรุปความรู้หรือผลที่ได้รับจากการฝึกอบรมและการประชุมวิชาการเสนอต่อผู้บังคับบัญชา

ข้าพเจ้าได้เข้าร่วมการฝึกอบรม หลักสูตรออนไลน์ (TDGA e-Learning) หลักสูตร “หลักการ
จริยธรรม ธรรมาภิบาล และข้อกฎหมายในการประยุกต์ใช้ AI AI Governance & Ethics จบหลักสูตรแล้ว
ขอส่งรายงานสรุปเนื้อหาจากการอบรมพอสั่งเซป ตามเอกสารที่แนบมาด้วยนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นางสาวเพชรฯ วรณเพชร)

นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

-หวง
น.ค.

17 ส.ค. 2569

สรุปบทเรียนการพัฒนาความรู้ของข้าราชการ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๑
รอบการประเมินที่ ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
หลักสูตร “หลักการจริยธรรม ธรรมาภิบาล และข้อกำหนดในการประยุกต์ใช้ AI
AI Governance & Ethics
ชื่อ นางสาวเพชรฯ วรรณเพชร
นักวิชาการเกษตรชำนาญการ สถานีพัฒนาที่ดินภูเก็ต

“หลักการจริยธรรม ธรรมาภิบาล และข้อกำหนดในการประยุกต์ใช้ AI

หลักการและแนวทางจริยธรรมของ AI คืออะไร?

หลักการออกแบบ พัฒนากำกับดูแล AI ให้มีพฤติกรรมหรือผลลัพธ์การทำงาน สอดคล้องตามหลักจริยธรรม หรือหลักการอันดีที่พึงปฏิบัติตามบริบทของ AI ที่นำไปประยุกต์ใช้ หลักจริยธรรมสากลของ AI จาก OECD (องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา) หรือที่เรียกว่า OECD AI Principles เป็นมาตรฐานระหว่างรัฐบาลฉบับแรกที่มีมุ่งส่งเสริมระบบปัญญาประดิษฐ์ที่น่าเชื่อถือ (Trustworthy AI) โดยแบ่งเป็น ๕ หลักการสำคัญเชิงคุณค่า

๑. การเติบโตอย่างครอบคลุม การพัฒนาที่ยั่งยืน และความเป็นอยู่ที่ดี (Inclusive growth, sustainable development and well-being): AI ต้องสร้างประโยชน์ให้มนุษย์และโลก ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจ ลดความเหลื่อมล้ำ และรักษาสິงแวดล้อม
๒. ค่านิยมที่เน้นมนุษย์เป็นศูนย์กลางและความเป็นธรรม (Human-centred values and fairness): AI ต้องเคารพสิทธิมนุษยชน หลักนิติธรรม ความหลากหลาย ประชาธิปไตย และป้องกันการเลือกปฏิบัติหรืออคติ
๓. ความโปร่งใสและความสามารถในการอธิบายได้ (Transparency and explainability): ผู้ใช้งานต้องเข้าใจการทำงาน มีการเปิดเผยข้อมูลที่เหมาะสม และรู้ร่วร่ากำลังปฏิสัมพันธ์กับระบบ AI
๔. ความมั่นคงปลอดภัย ความปลอดภัย และความทนทาน (Robustness, security and safety): ระบบ AI ต้องปลอดภัยและทำงานได้อย่างน่าเชื่อถือตลอดอายุการใช้งาน ตลอดจนป้องกันความเสี่ยงจากภัยคุกคาม
๕. ภาระความรับผิดชอบ (Accountability): ผู้พัฒนา ผู้จัดหา และผู้ใช้งานระบบ AI ต้องมีความรับผิดชอบต่องานของระบบให้เป็นไปตามหลักการข้างต้น

หาก

หลักจริยธรรม AI ของประเทศไทย มีจำนวน ๖ ข้อ

๑. เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันที่เป็นธรรม มีการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๒. ปฏิบัติตามกฎหมาย เป็นมาตรฐานสากล จริยธรรมโดยภาพรวม เช่น สิทธิมนุษยชน ไม่เอา AI มากำหนดชะตาชีวิตคน
๓. โปร่งใส สามารถบอกที่มาที่ไปได้ พัฒนาอย่างไร และถ้าเกิดความผิดพลาดใครจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบ
๔. มีความมั่นคงและความปลอดภัย
๕. ไม่มีการเลือกปฏิบัติ
๖. ความน่าเชื่อถือของระบบ มีช่องทางติดต่อกับผู้ใช้

การปฏิบัติ หลักจริยธรรม AI ของ องค์กร

๑. ความเป็นธรรมและลดอคติ
๒. ความโปร่งใสกับผู้ใช้
๓. แบ่งรับผิดชอบให้ชัดเจนในกรณีเกิดข้อผิดพลาด เช่น การสื่อสารกับผู้ใช้ชัดเจน
๔. ความเป็นส่วนตัวและสิทธิในข้อมูล ใครเป็นเจ้าของ ความยินยอม ตกลงก่อนที่จะใช้
๕. ความปลอดภัย ระบบจะต้องปลอดภัย น่าเชื่อถือ
๖. เจิงนโยบาย องค์กรจะต้องทำให้เกิดผลกระทบที่ดีแก่สังคม
๗. แบ่งงานกันอย่างไรระหว่าง AI กับมนุษย์ ทำงานร่วมกันอย่างไร

AI Governance คือ เราจะเอาจริยธรรมมาปฏิบัติอย่างไร มีเป้าหมาย ๔ เป้าหมาย

๑. ตอบโจทย์องค์กรอย่างไร
๒. มีประเด็นจริยธรรมอะไรที่ต้องคำนึง
๓. ไม่ขัดกับกฎหมาย
๔. ลดความเสี่ยง

TI Governance

เป็นส่วนหนึ่งของธรรมาภิบาล ขององค์กร AI Governance เป็นส่วนหนึ่งของ IT Governance
สิ่งที่ต้องทำ แบ่งเป็น ๓ เสาหลัก

๑. มีกลไกการบริหารจัดการและการกำกับ มีคนรับผิดชอบ บทบาทของคนในองค์กร ประกอบด้วย ผู้บริหาร
๒. มีการกำหนดกลยุทธ์ มีความเสี่ยงอะไร ลดอย่างไร
๓. เราจะปฏิบัติอย่างไร ให้เป็นไปตามหลักจริยธรรม

การกำหนดโครงสร้าง

๑. การกำกับดูแล มีกลไกการบริหารจัดการและการกำกับ มีคนรับผิดชอบจะต้องมีคนตัดสินใจ ประกอบด้วย ผู้บริหาร เลือกประเภทของ AI เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ จะต้องรู้ที่มาที่ไป AI นักกฎหมาย ผู้ใช้

๒. ข้อกำหนดที่ต้องทำ ต้องปฏิบัติ

การกำหนดกลยุทธ์ ควรเลือกตัวไหน ประเมินความพร้อมขององค์กร ควรจะเริ่มแบบไหน AI ที่เลือกมีความเสี่ยงอะไรบ้าง

๓. AI Operation การใช้งาน

วงจรชีวิตของ AI ที่มา แหล่งที่มาของข้อมูลจะต้องครอบคลุม มีความโปร่งใส ข้อมูลมีคุณภาพ การทดสอบ การพัฒนา การใช้ การลดความเสี่ยง ดูตามวงจร การทดสอบ model ความแม่นยำ มีข้อกำหนดด้านข้อจำกัด มีความโปร่งใส ความมั่นคงปลอดภัย การเอาไปใช้ความมั่นคงปลอดภัย คุ่มทุน ออกแบบที่มันตอบโจทย์ การให้บริการ ทุกวงจรจะต้องมีข้อกำหนดด้านจริยธรรม
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

นโยบายที่เกี่ยวข้อง เช่น ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัล

เพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐) นโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัยและ

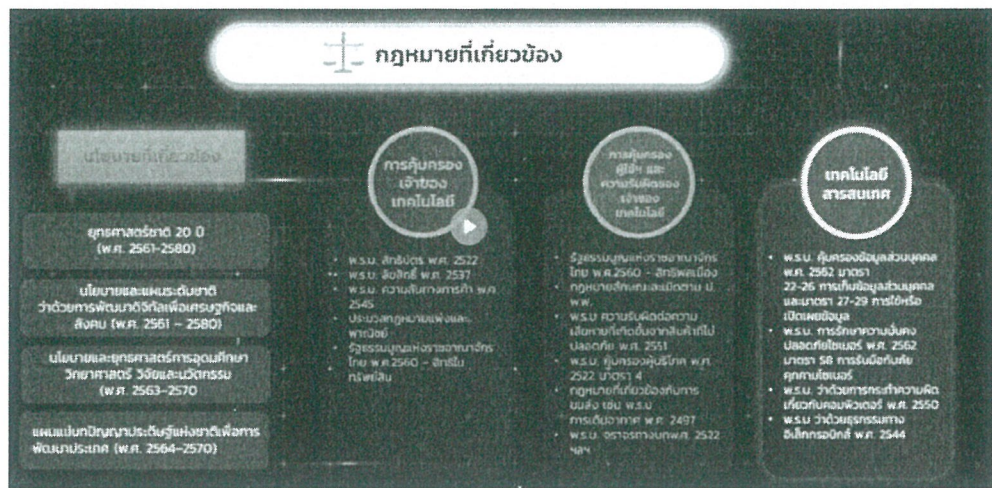
นวัตกรรม (พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๗๐) แผนแม่บทปัญญาประดิษฐ์แห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศ (พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๗๐)

การคุ้มครองเจ้าของเทคโนโลยี พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์

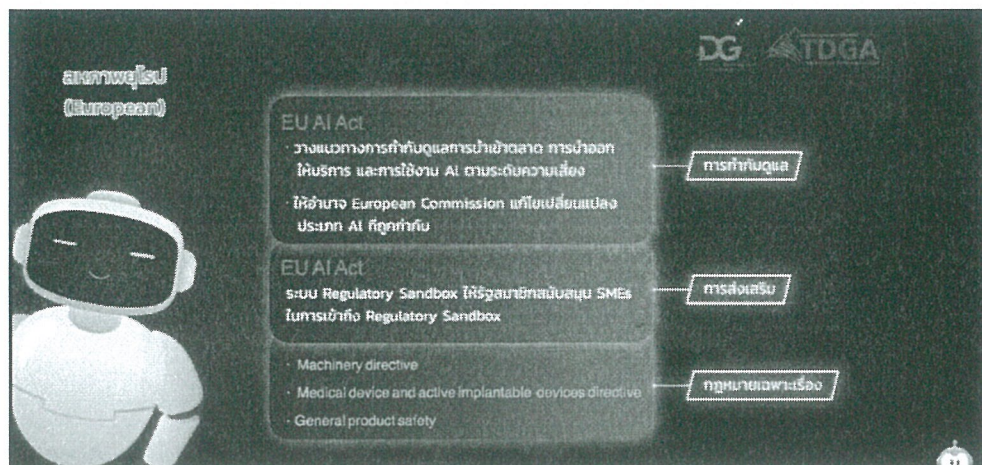
การคุ้มครองผู้ใช้และความเป็นส่วนตัวของเจ้าของเทคโนโลยี เช่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ สิทธิ

พลเมือง กฎหมายลักษณะละเมิด

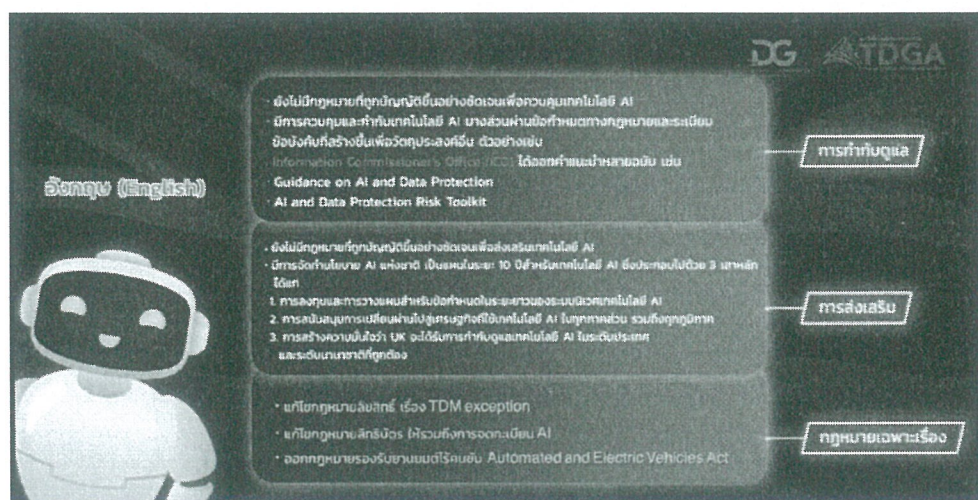
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ร.บ. รักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้อกำหนดของสหภาพยุโรป

ข้อกำหนดของอังกฤษ

ข้อกำหนดของสิงคโปร์

สิงคโปร์ (Singapore)

- จัดให้มีการทบทวนเฉพาะ: อัตราการเปลี่ยนแปลงของการกำกับดูแลอย่างอ่อน (Soft Law) ผ่านการจัดทำคู่มือเชื่อมโยงกับหลักการนำโดย AI ในเชิงประโยชน์
- มีการร่างกรอบนโยบายสำหรับจริยธรรมของ AI รวมไปถึงการสร้างความไว้วางใจให้กับผู้กำกับดูแลและภาคเอกชน เช่น Model AI Governance Framework
- อยู่ระหว่างการ Implement ความตกลงพหุภาคีกับ USA Edit Digital Economy Partnership Framework
- เป็นประเทศที่ให้ความสำคัญกับ Research and Development: R&D สนับสนุนให้มีการนำเทคโนโลยีไปใช้ประโยชน์ โดยเน้นการวิจัยและพัฒนา
- แยกกฎหมายสิทธิบัตร Accelerated Initiative for AI Scheme
- แก้ไขกฎหมายสิทธิบัตร เรื่อง TDM exception
- แก้ไขกฎหมายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเรื่อง Data portability และการประมวลผลข้อมูล Business Improvement
- แก้ไข Road Traffic Act เรื่อง AV

การกำกับดูแล

การส่งเสริม

กฎหมายเฉพาะเรื่อง

ข้อกำหนดของจีน

กฎหมายเฉพาะเรื่อง

Strategic Objectives

พ.ศ. 2563	ดำเนินการพัฒนาเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ AI
พ.ศ. 2568	เริ่มมีการออกกฎหมาย อีทีเอชเอ และเชื่อมโยงกับเทคโนโลยี AI
พ.ศ. 2573	สามารถนำเทคโนโลยี AI มาพัฒนาใช้งานอย่างแพร่หลาย

Overall Development

สร้าง 1 แผน ระยะสั้น 2 ยุทธศาสตร์ ยุทธศาสตร์ 3 เป้าหมายของการพัฒนา เศรษฐกิจดิจิทัลของ 4 พลังขับเคลื่อน

- 1 แผน คือ แผนส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์
- 2 ยุทธศาสตร์ คือ ยุทธศาสตร์สนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์
- 3 เป้าหมายการพัฒนา คือ ยุทธศาสตร์การพัฒนาปัญญาประดิษฐ์
- 4 พลังขับเคลื่อน ประกอบด้วย Science and Technology, Social Development, Economy and National Security

ประเทศจีน (China)

Regulations on the Promotion of Artificial Intelligence Industry of Shanghai Special Economic Zone

Regulations on the Promotion of Artificial Intelligence Industry of Shanghai Special Economic Zone

Regulations on the Promotion of Artificial Intelligence Industry of Shanghai Special Economic Zone

Regulations on the Promotion of Artificial Intelligence Industry of Shanghai Special Economic Zone

การกำกับดูแล

การส่งเสริม

ลักษณะการออกนโยบาย (เป็นการส่งเสริมและสนับสนุน)

ประเทศไทยมีการทำร่าง

พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550

พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550

(ร่าง) พระราชกฤษฎีกาการประกอบธุรกิจบริการที่ใช้ระบบปัญญาประดิษฐ์

จัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สดช.) ร่วมกับศูนย์บริการวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยการสนับสนุนของคณะนิติศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เป็นกฎหมายลำดับรอง ภายใต้ พ.ร.บ. ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2562 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของโครงการจัดทำระเบียบ มาตรฐาน และมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI)

การเปรียบเทียบ (ร่าง) พระราชกฤษฎีกาการประกอบธุรกิจบริการที่ใช้ระบบปัญญาประดิษฐ์ และ (ร่าง) พระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมและสนับสนุนนวัตกรรมปัญญาประดิษฐ์แห่งประเทศไทย

วัตถุประสงค์

(ร่าง) พระราชกฤษฎีกาการประกอบธุรกิจบริการที่ใช้ระบบปัญญาประดิษฐ์

เพื่อประโยชน์ในการเสริมสร้างความน่าเชื่อถือและยอมรับในระบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และเพื่อป้องกันความเสียหายต่อสาธารณชน

(ร่าง) พระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมและสนับสนุนนวัตกรรมปัญญาประดิษฐ์แห่งประเทศไทย

เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนามาตรฐานของกิจการปัญญาประดิษฐ์ รวมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างรัฐกับเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ที่เป็นมาตรฐานสากล

การเปรียบเทียบ (ร่าง) พระราชกฤษฎีกาการประกอบธุรกิจบริการที่ใช้ระบบปัญญาประดิษฐ์ และ (ร่าง) พระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมและสนับสนุนนวัตกรรมปัญญาประดิษฐ์แห่งประเทศไทย

การรับรองมาตรฐานปัญญาประดิษฐ์

(ร่าง) พระราชกฤษฎีกาการประกอบธุรกิจบริการที่ใช้ระบบปัญญาประดิษฐ์

ไม่กำหนด

(ร่าง) พระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมและสนับสนุนนวัตกรรมปัญญาประดิษฐ์แห่งประเทศไทย

- ให้ความรู้แก่ประชาชน กำหนดมาตรฐานปัญญาประดิษฐ์ โดยการดำเนินการตามมาตรฐานที่กำหนดให้เป็นไปด้วยความสมัครใจ
- สฟพอ อาจตั้งหน่วยรับรองมาตรฐานหรือหน่วยตรวจสอบที่เป็นเอกชนได้ (หมวด 3)

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
ขอมอบประกาศนียบัตรฉบับนี้ให้เพื่อแสดงว่า

นางสาวเพชร วรรณเพชร

ได้ผ่านการพัฒนาทางไกลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์

วิชา ปัญญาประดิษฐ์กับการทำงาน (Working with AI)

[รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 2 ชั่วโมง]
ให้ไว้ ณ วันที่ 16 สิงหาคม พ.ศ. 2569

(นายปิยวัฒน์ ศิวรักษ์)
เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

ประกาศนียบัตร

ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

เพชร วรณเพชร

ได้ผ่านการอบรมด้วยระบบการเรียนออนไลน์ในบทเรียน

AI Governance & Ethics

หลักการจริยธรรม ธรรมภิบาล และข้อกฎหมายในการประยุกต์ใช้ AI

จำนวนชั่วโมงการเรียนรู้ 2:00 ชั่วโมง

โดยสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล
ภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)
ให้ ณ วันที่ 16 สิงหาคม 2569

(นางไอรดา เหลืองวิไล)

รองผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

รักษาการแทนผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล

